

Anni on saattettu Kajaanin kalmismaalle Kukitetun kummun äärellä lähiomaiset.

Anna Väisänen Kajaanissa

Repolan Muujärvellä 29. syyskuuta vuonna 1905 syntynyt Anna (Anni) Väisänen nukkui ikiuneen Kajaanin Salmijärvellä itsenäisyyspäivänä 6. joulukuuta viime vuonna. Karjalan Heimon joulunumero kertoi hänen 105-vuotispäivästään. Anni siunattiin haudanlepoon Kajaanissa 18. joulukuuta läheisten saattelemana.

Anni Väisänen (os. Ipatoff) sai elää pitkän ja rikkaan elämän. Iloa ja kiitollisuutta Anni saattoi kokea elämänsä aikana monista asioista. Äidin roolissaan hän seurasi tarkkaan ja kiinnostuksella tyttärensä lehtorin-uraa ja poikansa toimia yritysjohtajana.

Pojan lapset ja lastenlapset – neljännessä polvessa – toivat Annille tyytyväistä ja hyvää mieltä viimeisiin elinvuosiiin saakka. Myös sisarensa Nastin lapsiin Anni-tädillä oli pysyvät yhteydet.

Murhetta ja suruakin mahtui Annin pitkään elämään. Otto-miehensä Anni menetti yli neljä vuosikymmentä sitten ja poikansa Kalevin kaksikymmentä vuotta sitten. Talvisodassa pommitettiin Kajaanin koti. Honka-

niemen kesäpaikan talon tuli tuhosi kahteen kertaan.

Anni Väisänen oli voimakastahtoinen karjalainen matriarkka. Hän oli selviytyjä. Hän jätti läheisilleen mallin, kuinka vaikeudet voitetaan, miten koettelemuksista nouseaan uuteen elämään ja mitä suomalaisella sisulla voidaan saavuttaa.

Annille Suomen itsenäisyys oli elämän tärkeitä asioita. Hän, jos kukaan, osasi arvostaa itsenäisyyttä ja vapaata isänmaata... Symboliikkaa on hänen poismenonsa päivämäärässä. Anni sai lähteä silloin, kun valtakunnassa oli itsenäisyyden juhlahiputus.

Olemme serkkuni Anna-Liisan kanssa opiskelleet muinoin eri aikoina latinaa ja käyttäneet opiskellessamme jopa samaa kierrätettyä latinan oppikirjaa. Siitä kirjasta Annia ajatellen otan tähän hänen muistokseen seuraavan lauseen: "Sit tibi terra levis." Lauseen voi tulkita Muujärven Annin lapsuuden kotikielillä näin: "Olgot hälle kebiet muat."

MARTTI POTTONEN

Kirjoittaja on Annin sisaren poika

Karjalan kieltä kielipesiin Aunuksessa

Karjalan tasavaltaan kuuluvassa Aunuksen piirissä on meneillään selvitys uusien kielipesien avaamisesta. Hankkeen kansainvälinen työryhmä perehtyi joulukuussa noin viikon ajan päiväkoteihin Aunuksessa, Vitelessä, Kuittisissa ja Mäkriässä.

Työryhmä järjesti Aunuksen hallintopiirissä myös tiedotusseminaarin kielipesistä päiväkotien johtajille, kasvattajille, karjalaisille aktivisteille ja itsehallintoelimien edustajille.

Tarkoitus oli selvittää, onko päiväkodeissa ja yhteiskunnalla kiinnostusta, tarvetta ja resursseja esimerkiksi livvin-kielisen kielipesän toiminnalle.

Lisäksi kielipesä-hankkeen kansainvälisen työryhmän jäsenet keskustelivat joulukuun puolivälissä Petroskoissa Karjalan opetusministeriön, kulttuuriministeriön ja kansallisuuspolitiikan valtionkomitean virkailijoiden kanssa projektin toteuttamisesta.

Suomalaisten asiantuntijain ryhmään kuuluvat Suomen kulttuurirahaston yli-asiamies Antti Arjava, Helsingin yliopiston professori Janne Saarikivi, Suomen opetus- ja kulttuuriministeriön kulttuurineuvos Maija Lemmenpuro ja hankkeen koordinaattori Annika Pasanen.

Hankkeen suomalainen koordinaattori Annika Pasanen aloitti kielipesätoiminnan Kalevalassa vuonna 2000. Silloin perustettiin Suomessa toimivan Uhtua-seuran myötävaikutuksella ensimmäinen kielipesä Kalevalan taajaman päiväkotiin. Eri-ikäiset lapset ja lastentarhanopettajat käyttivät keskenään puhuessaan vain karjalaa.

Nuori Karjala -kansalaisjärjestön jäsenet ovat sen jälkeen tehneet aloitteen kielipesien perustamisesta myös Petroskoin esikoululaitoksiin. Aloitetta ovat kannattaneet niin Karjalan tasavallan opetusministeriö kuin Petroskoin kaupunki.

Nyt Karjalan valtiollisen kasvatusopillisen akatemian asiantuntijaryhmä on laatinut esikouluopetuksen Kielipesä-konseptia ja esittelee sen ensimmäis-